

U S T A W A

z dnia

**o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych
ustaw¹⁾**

Art. 1. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 i 868) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:

„1a) przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych, w których jest dopuszczalne rozstrzygnięcie w drodze umowy administracyjnej;

1b) przed organami administracji publicznej w sprawach, które mogą być załatwione milcząco.”;

2) w art. 7 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W przypadku różnych wyników wykładni przepisów prawa organ administracji publicznej prowadzący postępowanie przyjmuje wykładnię korzystną dla strony.”;

3) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. § 1. Organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami bezstronności i równego traktowania.

§ 2. Organy administracji publicznej przy rozstrzyganiu sprawy biorą pod uwagę zgodne z prawem i możliwe do spełnienia oczekiwania strony wynikające z utrwalonej praktyki w zakresie rozstrzygnięć wydawanych w analogicznym stanie faktycznym i prawnym.”;

4) po art. 8 dodaje się art. 8a i 8b w brzmieniu:

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

„Art. 8a. W toku postępowania organy administracji publicznej podejmują tylko takie działania powodujące uciążliwość dla stron, które są konieczne i proporcjonalne do zamierzonego celu tego postępowania.

Art. 8b. W toku postępowania organy administracji publicznej współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli oraz sprawność postępowania, w formach adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy.”;

5) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. § 1. Organy administracji publicznej, na każdym etapie postępowania i w granicach obowiązującego prawa, są obowiązane dążyć do polubownego rozstrzygnięcia kwestii spornych oraz ustalania praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania w należących do ich właściwości sprawach, w szczególności poprzez:

- 1) nakłanianie stron do zawarcia ugody – w sprawie, w której uczestniczą strony o spornych interesach;
- 2) podejmowanie czynności niezbędnych do załatwienia sprawy w formie umowy administracyjnej – w sprawie, w której zawarcie umowy jest możliwe;
- 3) podejmowanie czynności niezbędnych do przeprowadzenia mediacji – w sprawie, której charakter na to pozwala.

§ 2. Organy administracji publicznej, na każdym etapie postępowania, udzielają wyjaśnień o możliwości i korzyściach wynikających z zastosowania środków, o których mowa w § 1, a także stwarzają warunki do ich zastosowania.”;

6) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. § 1. Jeżeli w sprawie rozstrzyganej przez organ administracji publicznej, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, organ rozstrzyga te wątpliwości na korzyść strony.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się jeżeli:

- 1) w postępowaniu występują strony o spornych interesach,
- 2) przepisy odrębne wymagają od strony wykazania określonych faktów.”;

7) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. Postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.”;

8) w art. 16 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

"§ 3. Decyzja ostateczna, której nie można zaskarżyć do sądu, jest prawomocna.";

9) w art. 35:

a) dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Załatwienie sprawy w postępowaniu uproszczonym powinno nastąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia wszczęcia postępowania.”;

b) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Do terminów określonych w przepisach poprzedzających nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania, okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.”;

10) w art. 36 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. O każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczyć o prawie do wniesienia ponaglenia.”;

11) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37 § 1. Stronie służy prawo do wniesienia ponaglenia, gdy:

- 1) nie zakończono sprawy w terminie określonym w art. 35 lub w przepisach szczególnych lub w terminie wskazanym zgodnie z art. 36 § 1 (bezczyność);
- 2) postępowanie jest lub było prowadzone dłużej niż jest to niezbędne do załatwienia sprawy (przewlekłość).

§ 2. Ponaglenie, o którym mowa w § 1, wnosi się do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie, a jeżeli nie ma organu wyższego stopnia, ponaglenie wnosi się do organu prowadzącego postępowanie.

§ 3. W przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 1, jeżeli nie ma organu wyższego stopnia nad organem prowadzącym postępowanie, strona może wnieść skargę do sądu administracyjnego bez uprzedniego wniesienia ponaglenia.

§ 4. Organ prowadzący postępowanie obowiązany jest przekazać ponaglenie organowi wyższego stopnia bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania. Organ przekazując ponaglenie obowiązany jest ustosunkować się do niego.

§ 5. Właściwy organ rozpatrujący ponaglenie wydaje postanowienie, w którym:

- 1) wskazuje, czy organ rozpatrujący sprawę dopuścił się beczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania stwierdzając jednocześnie, czy miało ono miejsce z rażącym naruszeniem prawa;
- 2) w przypadku stwierdzenia beczynności lub przewlekłości – na podstawie okoliczności sprawy oraz wyjaśnień organu rozpatrującego sprawę – zobowiązuje ten organ do załatwienia sprawy, wyznaczając termin na jej załatwienie, jeżeli postępowanie jest niezakończony, oraz
- 3) zarządza wyjaśnienie przyczyn i ustalenie osób winnych beczynności lub przewlekłości, a w razie potrzeby także podjęcie środków zapobiegających występowaniu beczynności lub przewlekłości w przyszłości.”;

12) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. Pracownik organu administracji publicznej, który zostanie uznany za winnego beczynności lub przewlekłości podlega odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej albo innej odpowiedzialności przewidzianej w przepisach prawa.”;

13) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez publiczne obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, w szczególności przez udostępnienie zawiadomienia w Biuletynie Informacji Publicznej właściwego organu administracji publicznej, jeżeli przepis szczególny tak stanowi; w tych przypadkach zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

§ 2. Jeżeli w postępowaniu bierze udział więcej niż dwadzieścia stron, § 1 stosuje się odpowiednio. Zawiadomienie jest skuteczne, jeśli organ uprzedził stronę o zamiarze zawiadamiania o decyzjach i innych czynnościach procesowych w sposób określony w § 1, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”;

14) w art. 57:

a) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Terminy określone w latach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim roku, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim roku nie było – w dniu, który poprzedzałby bezpośrednio ten dzień.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli koniec terminu przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni.”;

15) w art. 83 po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Mediator nie może być przesłuchany w charakterze świadka co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji.”;

16) w dziale II po rozdziale 5 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:

„Rozdział 5a

Mediacja

Art. 96a. § 1. W toku postępowania może być przeprowadzona mediacja, jeżeli pozwala na to charakter sprawy.

§ 2. Mediacja jest dobrowolna.

§ 3. Celem mediacji jest wyjaśnienie i rozważenie okoliczności faktycznych i prawnych sprawy oraz przyjęcie ustaleń co do sposobu jej załatwienia w granicach obowiązującego prawa, w tym poprzez zawarcie ugody lub umowy administracyjnej.

Art. 96b. § 1. Organ administracji publicznej może skierować sprawę do mediacji z urzędu lub na wniosek. W sprawach, w których może być zawarta ugoda, na wniosek strony, organ administracji publicznej kieruje strony do mediacji.

§ 2. We wniosku, o którym mowa w § 1, strona może w szczególności wskazać mediatora.

§ 3. W postanowieniu o skierowaniu do mediacji wskazuje się mediatora. Postanowienie doręcza się stronom wraz z pouczeniem dotyczącym zasad prowadzenia mediacji, zobowiązując je do zajęcia stanowiska w przedmiocie mediacji w terminie tygodnia od dnia doręczenia, oraz organowi, o którym mowa w art. 106 § 1.

§ 4. W stanowisku, o którym mowa w § 3, strona może w szczególności zaproponować innego mediatora; milczenie strony w tym zakresie albo wskazanie w stanowisku mediatora, który nie został przez strony uzgodniony, oznacza zgodę na mediatora wskazanego w postanowieniu o skierowaniu do mediacji.

§ 5. W przypadku braku zgody strony na przeprowadzenie mediacji albo niezajęcia przez stronę stanowiska w przedmiocie mediacji w wyznaczonym terminie, mediacji nie przeprowadza się.

Art. 96c. § 1. Kierując sprawę do mediacji organ administracji publicznej odracza rozpatrzenie sprawy do dwóch miesięcy.

§ 2. Na zgodny wniosek uczestników mediacji lub z innych ważnych powodów termin określony w § 1 może zostać przedłużony, nie dłużej niż o miesiąc.

§ 3. W przypadku nieosiągnięcia celów określonych art. 96a § 3 w terminie, o którym mowa w § 1 albo § 2, organ wydaje postanowienie o zakończeniu mediacji i załatwia sprawę.

Art. 96d. Mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych i korzystająca w pełni z praw publicznych, w szczególności mediator wpisany na listę stałych mediatorów lub do wykazu osób uprawnionych do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego, prowadzonych przez prezesa sądu okręgowego.

Art. 96e. Organ administracji publicznej niezwłocznie przekazuje mediatorowi dane kontaktowe uczestników mediacji oraz ich pełnomocników, w szczególności numery telefonów i adresy poczty elektronicznej, o ile je posiada.

Art. 96f. Mediator zapoznaje się z aktami sprawy i ma prawo wykonywania z nich odpisów, chyba że uczestnik mediacji w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia postanowienia, o którym mowa w art. 96b § 1, nie wyrazi zgody na zapoznanie się mediatora z aktami.

Art. 96g. § 1. Mediator powinien zachować bezstronność przy prowadzeniu mediacji i niezwłocznie ujawnić okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności.

§ 2. W przypadku wątpliwości co do bezstronności mediatora, mediator odmawia przeprowadzenia mediacji, o czym niezwłocznie zawiadamia uczestników mediacji oraz organ administracji publicznej.

Art. 96h. § 1. Mediacja nie jest jawna.

§ 2. Mediator i uczestnicy mediacji są obowiązani zachować w tajemnicy wszelkie informacje, o których dowiedzieli się w związku z prowadzeniem mediacji. Uczestnicy mediacji mogą zwolnić mediatora i inne osoby biorące udział w mediacji z tego obowiązku.

§ 3. Propozycje ugodowe, ujawnione informacje lub złożone oświadczenia w toku mediacji nie mogą być wykorzystywane po jej zakończeniu. Nie dotyczy to ustaleń zawartych w protokole, o którym mowa w art. 96k.

Art. 96i. Mediator prowadzi mediację dążąc do polubownego rozwiązania sporu, w tym poprzez pomoc w formułowaniu propozycji ugodowych albo propozycji postanowień umowy administracyjnej.

Art. 96j. 1. Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, chyba że wyraził zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia.

2. Wynagrodzenie i zwrot wydatków obciążają organ administracji publicznej, a w sprawach, w których może być zawarta ugoda – strony w równych częściach, chyba że postanowią one inaczej.

3. Koszty mediacji pokrywane są niezwłocznie po jej zakończeniu.

Art. 96k. § 1. Z przebiegu mediacji sporządza się protokół.

§ 2. Protokół zawiera w szczególności:

- 1) czas i miejsce przeprowadzenia mediacji;
- 2) imię i nazwisko (nazwę) oraz adresy uczestników mediacji;
- 3) imię i nazwisko oraz adres mediatora;
- 4) dokonane ustalenia co do sposobu załatwienia sprawy;
- 5) podpis mediatora oraz uczestników mediacji, a jeżeli którakolwiek z osób uczestniczących w mediacji nie może podpisać protokołu, wzmiankę o przyczynie braku podpisu.

§ 3. Mediator niezwłocznie przedkłada protokół z przebiegu mediacji organowi administracji w celu włączenia go do akt sprawy i doręcza odpis protokołu uczestnikom mediacji.

Art. 96l. § 1. Jeżeli w wyniku mediacji poczynione zostaną ustalenia co do sposobu załatwienia sprawy, sprawa zostaje załatwiona zgodnie z tymi ustaleniami, zawartymi w protokole, o którym mowa w art. 96k.

§ 2. Dokumentów i innych materiałów, które nie znajdują się w aktach postępowania, ujawnionych w toku mediacji przez jej uczestników nie włącza się do akt postępowania, o ile te dokumenty i materiały nie stanowią podstawy do załatwienia sprawy zgodnie z ustaleniami zawartymi w protokole, o którym mowa w art. 96k.”;

- 17) w dziale II po rozdziale 6 dodaje się rozdział 6a w brzmieniu:

„Rozdział 6a

Milcząca załatwienie sprawy

Art. 103a. § 1. Jeżeli ustawa szczególna tak stanowi, sprawa może być załatwiona milcząco. Sprawę uznaje się za załatwioną milcząco, jeżeli w terminie miesiąca od dnia doręczenia żądania strony właściwemu organowi administracji publicznej, organ ten:

- 1) nie wyda decyzji lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie (milcząca zakończenie postępowania) albo
- 2) nie wniesie sprzeciwu (milcząca zgoda).

§ 2. Sprzeciw, o którym mowa w § 1 pkt 2, właściwy organ wnosi w drodze decyzji.

§ 3. W przypadkach, o których mowa w § 1, sprawę uznaje się za załatwioną w sposób w całości uwzględniający żądanie strony.

§ 4. Milcząca załatwienie sprawy następuje w dniu następnym po dniu, w którym upływa termin przewidziany na wydanie decyzji lub postanowienia kończącego postępowanie albo wniesienia sprzeciwu. W przypadku, gdy organ przed upływem terminu załatwienia sprawy zawiadomi stronę o braku sprzeciwu, milcząca załatwienie sprawy następuje w dniu doręczenia zawiadomienia.

§ 5. Jeśli przepisy szczególne określają inne terminy wydania decyzji, postanowienia kończącego postępowanie w sprawie albo wniesienia sprzeciwu, sprawę uznaje się za załatwioną milcząco w dniu następnym po dniu, w którym upływa ten termin.

§ 6. W aktach sprawy zamieszcza się adnotację o milczącym załatwieniu sprawy, wskazując treść rozstrzygnięcia oraz jego podstawę prawną.

Art. 103b. Na wniosek strony organ administracji publicznej wydaje decyzję poświadczającą milcząca załatwienie sprawy.

Art. 103c. Do spraw załatwionych milcząco przepisy art. 145-163 stosuje się odpowiednio. Przyjmuje się, że skutek wydania decyzji ostatecznej powstał w terminie 14 dni od upływu terminu wskazanego w art. 103a § 4.”;

18) po art. 104 dodaje się art. 104a w brzmieniu:

„§ 1. Przed wydaniem decyzji w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, organ administracji publicznej, w szczególności informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, jest

obowiązany do wskazania stronie przesłanek, które nie zostały na dzień przesłania informacji spełnione, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

§ 2. Organ administracji publicznej wskazując przesłanki, o których mowa w § 1, w drodze postanowienia, wyznacza stronie odpowiedni termin na ich spełnienie.”;

19) w art. 106:

a) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. W przypadku niezajęcia stanowiska w terminie określonym w § 3 stosuje się przepisy art. 36-38, przy czym o wniesieniu ponaglenia właściwy organ informuje bez zbędnej zwłoki organ prowadzący postępowanie.”,

b) po § 6 dodaje się § 7 i 8 w brzmieniu:

§ 7. Organ załatwiający sprawę może z urzędu lub na wniosek strony wezwać właściwy organ albo organy do zajęcia stanowiska, o którym mowa w § 1, w trakcie posiedzenia z udziałem stron (posiedzenie w trybie współdziałania). Przepisy art. 90-96 stosuje się odpowiednio.

§ 8. Zwołanie posiedzenia w trybie współdziałania nie uchybia wymogom określonym w § 5 oraz nie zwalnia z obowiązku rozpatrzenia ponaglenia.”;

20) w art. 107:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Decyzja powinna zawierać: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Decyzja, w stosunku do której może być wniesione powództwo do sądu powszechnego, sprzeciw od decyzji lub skarga do sądu administracyjnego powinna zawierać ponadto pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa, sprzeciwu lub skargi, a także o wysokości opłaty od powództwa lub wpisu od skargi oraz o możliwości ubiegania się przez stronę o zwolnienie od tych kosztów.”,

b) po art. § 1 dodaje się §1a w brzmieniu:

„§ 1a. Decyzja, o której mowa w art. 103b, powinna zawierać także datę milczącego załatwienia sprawy.”;

21) w dziale II po rozdziale 7 dodaje się rozdział 7a w brzmieniu:

„Rozdział 7a

Umowa administracyjna

Art. 113a. § 1 Załatwienie sprawy może nastąpić przez zawarcie umowy administracyjnej pomiędzy organem administracji publicznej prowadzącym postępowanie a stroną tego postępowania, o ile charakter sprawy na to pozwala.

§ 2. Umowa administracyjna może polegać na wzajemnych ustępstwach co do ustaleń stanu faktycznego lub prawnego, jeśli dokonanie tych ustaleń w postępowaniu wyjaśniającym okazało się niemożliwe lub wiązałoby się z nadmiernymi trudnościami lub kosztami.

Art. 113b. § 1. Zawarcie umowy administracyjnej wymaga formy pisemnej.

§ 2. Umowa administracyjna zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie organu administracji publicznej i strony;
- 2) datę zawarcia;
- 3) przedmiot postępowania;
- 4) rozstrzygnięcie sprawy oraz będące przedmiotem tego rozstrzygnięcia wzajemne ustalenia organu administracji publicznej i strony w zakresie ustępstw, co do ustaleń stanu faktycznego lub prawnego, jeżeli dokonanie tych ustaleń w postępowaniu okazało się niemożliwe lub wiązałoby się z nadmiernymi trudnościami lub kosztami;
- 5) podpisy strony oraz pracownika organu administracji publicznej, upoważnionego do zawarcia umowy.

Art. 113c. Umowa administracyjna, z chwilą zawarcia, wywołuje takie same skutki jak decyzja.

Art. 113d. W sprawie, w której została zawarta umowa administracyjna, nie wydaje się decyzji administracyjnej, chyba że umowa administracyjna zostanie rozwiązana albo zostanie stwierdzona jej nieważność.

Art. 113e. § 1. Strona w toku postępowania może wystąpić do organu administracji publicznej z wnioskiem o załatwienie sprawy w drodze umowy administracyjnej.

§ 2. Organ administracji publicznej odroczy wydanie decyzji, jeżeli strona wystąpi z wnioskiem, o którym mowa w § 1, a organ uzna załatwienie sprawy w drodze umowy administracyjnej za możliwe i celowe.

§ 3. Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, jeżeli stwierdzi, że zawarcie umowy administracyjnej jest niemożliwe, niecelowe lub istotnie utrudnione.

§ 4. Organ administracji publicznej, w decyzji, o której mowa w § 3, wskazuje okoliczności faktyczne i prawne, stanowiące podstawę do odmowy zawarcia umowy administracyjnej.

Art. 113f. Jeżeli przepis prawa uzależnia wydanie decyzji w sprawie od zajęcia stanowiska przez inny organ, w sprawie, w której rozstrzygnięcie nastąpi w drodze umowy administracyjnej, przepis art. 106 stosuje się odpowiednio.”;

22) art. 114 otrzymuje brzmienie:

„Art. 114 W sprawie, w której toczy się postępowanie przed organem administracji publicznej, strony mogą zawrzeć ugodę, jeżeli przemawia za tym charakter sprawy i nie sprzeciwia się temu przepis prawa.”;

23) art. 116 § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 116. § 1. Organ administracji publicznej odroczy wydanie decyzji i wyznaczy stronom termin do zawarcia ugody, jeżeli istnieją przesłanki do jej zawarcia, pouczając strony o trybie i skutkach zawarcia ugody.”;

24) art. 117 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Ugodę sporządza się w formie pisemnej na podstawie zgodnych oświadczeń stron złożonych przed upoważnionym pracownikiem organu.

§ 2. Ugoda powinna zawierać: oznaczenie organu, datę sporządzenia, oznaczenie stron, przedmiot i treść ugody, podpisy stron oraz podpis pracownika organu administracji publicznej, upoważnionego do sporządzenia ugody. Przed podpisaniem ugody pracownik organu administracji publicznej upoważniony do jej sporządzenia odczytuje stronom jej treść.

§ 3. Ugodę włącza się do akt sprawy.”;

25) art. 118 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Organ administracji publicznej odmówi zatwierdzenia ugody zawartej z naruszeniem prawa, nieuwzględniającej stanowiska organu, o którym mowa w § 2, lub naruszającej interes publiczny.”;

26) po art. 121 dodaje się art. 121a w brzmieniu:

„Art. 121a. Do ugody zawartej przed mediatorem przepisy art. 117- 121 stosuje się odpowiednio.”;

27) art. 127 otrzymuje brzmienie:

„Art. 127. § 1. Od decyzji wydanej w pierwszej instancji służy stronie odwołanie, chyba że ustawa szczególna stanowi inaczej. Odwołanie służy tylko do jednej instancji.

§ 2. Właściwy do rozpatrzenia odwołania jest organ administracji publicznej wyższego stopnia, chyba że ustawa przewiduje inny organ odwoławczy.

§ 3. Od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze nie służy odwołanie.”;

28) po art. 127 dodaje się art. 127a w brzmieniu:

„Art. 127a. § 1. Przed upływem terminu na wniesienie odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu, który wydał decyzję.

§ 2. Z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez wszystkie strony postępowania, decyzja staje się ostateczna.”;

29) w art. 138:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, konieczne do wyjaśnienia okoliczności sprawy mają zasadniczy wpływ na jej rozstrzygnięcie, a przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w tym zakresie przez organ odwoławczy byłoby nadmiernie utrudnione. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wyjaśnić przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Jeśli organ pierwszej instancji w decyzji, o której mowa w § 2 dokonał błędnej wykładni przepisów prawa, które mogą znaleźć zastosowanie w sprawie, organ odwoławczy powinien także zawrzeć w decyzji wytyczne w zakresie wykładni przepisów prawa, które są dla organu pierwszej instancji wiążące przy ponownym rozpatrzeniu sprawy, jeśli przepisy te znajdą zastosowanie, a stan prawny nie uległ zmianie.”;

30) po art. 149 dodaje się art. 149a w brzmieniu:

„Art. 149a. Przepisy art. 145-150 stosuje się odpowiednio w sprawach zakończonych zawarciem umowy administracyjnej.”;

31) w art. 151 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W sprawach, o których mowa w § 1, przepisów o milczącym załatwieniu sprawy nie stosuje się.”;

32) po art. 151 dodaje się art. 151a w brzmieniu:

„§ 1. W przypadku wznowienia postępowania w sprawie, która została załatwiona przez zawarcie umowy administracyjnej, właściwy organ administracji publicznej, po przeprowadzeniu postępowania określonego w art. 149 § 2, wydaje decyzję, w której:

- 1) odmawia rozwiązania umowy administracyjnej, gdy stwierdzi brak podstaw do jej rozwiązania na podstawie art. 145 § 1, art. 145a lub art. 145b, albo
- 2) rozwiązuje umowę administracyjną, gdy stwierdzi istnienie podstaw do jej rozwiązania na podstawie art. 145 § 1, art. 145a lub art. 145b, i załatwia sprawę w drodze umowy administracyjnej albo wydaje decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy, jeśli zawarcie umowy administracyjnej jest niemożliwe, niecelowe lub nadmiernie utrudnione.

§ 2. Rozwiązanie umowy administracyjnej wywołuje takie same skutki jak uchylenie decyzji.

§ 3. W przypadku, gdy w wyniku wznowienia postępowania nie można rozwiązać umowy administracyjnej na skutek okoliczności, o których mowa w art. 146, organ administracji publicznej ograniczy się do stwierdzenia zawarcia umowy administracyjnej z naruszeniem prawa oraz wskazania okoliczności, z powodu których nie rozwiązał tej umowy.”;

33) po art. 155 dodaje się art. 155a w brzmieniu:

„Art. 155a. W sprawach, o których mowa w art. 154 i 155 przepisów o milczącym załatwieniu sprawy nie stosuje się.”;

34) w art. 156 w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną lub sprawy, w której zawarto umowę administracyjną”;

35) w art. 158 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rozstrzygnięcie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji następuje w drodze decyzji. Przepisów o milczącym załatwieniu sprawy nie stosuje się.”;

36) po art. 159 dodaje się art. 159a w brzmieniu:

„Art. 159a. Przepisy art. 155-158 stosuje się odpowiednio do umów administracyjnych.”;

37) po art. 162 dodaje się art. 162a i art. 162b w brzmieniu:

„Art. 162a. W sprawach, o których mowa w art. 161 i 162 przepisów o milczącym załatwieniu sprawy nie stosuje się.”;

„Art. 162b. Przepisy art. 161 i art. 162 stosuje się odpowiednio do umów administracyjnych.”;

38) w dziale II po rozdziale 13 dodaje się rozdział 14 w brzmieniu:

„Rozdział 14

Postępowanie uproszczone

Art. 163a. § 1. Organ administracji publicznej rozpoznaje sprawę w postępowaniu uproszczonym, jeśli ustawa szczególna tak stanowi.

§ 2. W postępowaniu uproszczonym może być załatwiona tylko jedna sprawa indywidualna.

§ 3. W sprawie rozpoznawanej w postępowaniu uproszczonym stosuje się przepisy rozdziału 6a, chyba że ustawa szczególna przewidująca załatwienie sprawy w postępowaniu uproszczonym wyłącza jej milczące załatwienie.

Art. 163b. § 1. Podanie w postępowaniu uproszczonym może być wniesione na urzędowym formularzu, zawierającym pouczenie w zakresie treści § 3 oraz o treści art. 103a i 103b.

§ 2. Podanie wniesione w formie dokumentu elektronicznego powinno zawierać:

- 1) dane w ustalonym formacie, zawartym we wzorze podania określonym w odrębnych przepisach, jeżeli przewidują one wnoszenie podań według określonego wzoru;
- 2) adres elektroniczny wnoszącego podanie.

§ 3. W razie złożenia przez stronę oświadczenia na urzędowym formularzu, niedopuszczalne jest późniejsze powoływanie się przez nią na okoliczności pominięte w tym oświadczeniu, jak również formułowanie żądań wykraczających poza treść złożonego wniosku, chyba że powoływane przez stronę okoliczności są istotne dla wyniku postępowania, a ich uwzględnienie nie doprowadzi do przedłużenia postępowania.

Art. 163c. § 1. Postępowanie dowodowe jest ograniczone do dowodów zgłoszonych przez stronę, łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania oraz faktów powszechnie znanych i dowodów znanych organowi z urzędu, przed którym toczy się postępowanie lub możliwych do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ.

§ 2. W sprawach rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym nie stosuje się art. 81.

Art. 163d. Uzasadnienie decyzji wydanej w postępowaniu uproszczonym powinno zawierać:

- 1) wskazanie faktów, które organ administracji publicznej uznał za udowodnione oraz
- 2) przytoczenie przepisów prawa, stanowiących podstawę prawną decyzji.

Art. 163e. Postanowienia wydane w postępowaniu uproszczonym można zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji, z wyjątkiem postanowień wydanych po wydaniu decyzji, postanowień o zawieszeniu lub o odmowie podjęcia zawieszzonego postępowania oraz postanowień, w odniesieniu do których możliwość ich zaskarżenia przewidują przepisy szczególne.

Art. 163f. W sprawie rozpoznawanej w postępowaniu uproszczonym nie stosuje się art. 161.”;

39) po Dziale IV dodaje się Dział IVa w brzmieniu:

„DZIAŁ IVA.

Zasady nakładania kary administracyjnej i udzielania ulg w jej wykonaniu

Art. 189a. § 1. W sprawach z zakresu nałożenia kary administracyjnej i udzielenia ulg w jej wykonaniu stosuje się przepisy niniejszego działu.

§ 2. W przypadku uregulowania w przepisach odrębnych przesłanek wymiaru kary administracyjnej, odstąpienia od nałożenia kary administracyjnej, udzielenia pouczenia, terminów przedawnienia nakładania kary administracyjnej lub jej egzekucji oraz udzielenia ulgi w jej wykonaniu – przepisów niniejszego działu w zakresie uregulowanym w przepisach odrębnych – nie stosuje się.

§ 3. Przepisów niniejszego działu nie stosuje się w sprawach wymierzania lub nakładania przez organ administracji publicznej kar na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia, odpowiedzialności dyscyplinarnej, porządkowej lub z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Art. 189b. Przez karę administracyjną rozumie się określoną w ustawie sankcję o charakterze pieniężnym albo niepieniężnym nakładaną przez organ administracji publicznej, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku naruszenia prawa w wyniku niedopełnienia ustawowego obowiązku ciążącego na osobie fizycznej, osobie prawnej albo jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Art. 189c. W przypadku gdy w czasie wydawania decyzji w sprawie kary administracyjnej obowiązuje ustawa inna niż w czasie niedopełnienia obowiązku, z którego powodu ma być nałożona kara, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest ona względniejsza dla strony.

Art. 189d. W przypadku wszczęcia w przedmiocie tego samego zachowania postępowania w sprawie o przestępstwo, przestępstwo skarbowe, wykroczenie lub wykroczenie skarbowe postępowanie w sprawie nałożenia kary administracyjnej zawieszają się do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania.

Art. 189e. § 1. Nakładając karę administracyjną organ administracji publicznej bierze pod uwagę:

- 1) wagę, okoliczności, w szczególności okoliczności wymagające ochrony życia lub zdrowia, ochrony mienia w znacznych rozmiarach lub ochrony ważnego interesu społecznego lub wyjątkowo ważnego interesu strony oraz czas trwania naruszenia;
- 2) częstotliwość niedopełniania obowiązku, z którego powodu ma być nałożona kara, w przeszłości;
- 3) stopień przyczynienia się strony, na którą jest nakładana kara, do powstania naruszenia;
- 4) działania podjęte przez stronę w celu uniknięcia skutków naruszenia;
- 5) wysokość osiągniętej korzyści, o ile została uzyskana;
- 6) w przypadku osoby fizycznej – warunki osobiste strony, na którą kara jest nakładana.

§ 2. W przypadku gdy przemawia za tym słuszny interes strony organ administracji publicznej nakładając karę może także uwzględnić sytuację majątkową strony.

Art. 189e. § 1. Organ administracji publicznej odstępuje od nałożenia kary administracyjnej i poprzestaje na pouczeniu, gdy:

- 1) waga naruszenia jest znikoma, a strona zaprzestała naruszeń, lub
- 2) naruszenie nastąpiło wskutek zdarzeń i okoliczności, których strona nie mogła przewidzieć lub których nie mogła przewyżyć (siła wyższa), lub

- 3) za to samo zachowanie na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej albo kara za wykroczenie albo wykroczenie skarbowe albo strona została prawomocnie skazana za przestępstwo albo przestępstwo skarbowe.

§ 2. W przypadkach innych niż wymienione w § 1, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin na przedstawienie dowodów potwierdzających:

- 1) usunięcie naruszenia prawa;
- 2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonych naruszeniach prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

§ 3. Organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia kary administracyjnej i poprzestaje na pouczeniu, gdy strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia.

Art. 189f. § 1. Kara administracyjna nie może zostać nałożona, jeżeli upłynęło 5 lat od naruszenia albo od wystąpienia skutków naruszenia.

§ 2. Kara administracyjna nie podlega egzekucji, jeżeli upłynęło 5 lat od dnia, w którym kara powinna być wykonana.

Art. 189g. § 1. Bieg terminu przedawnienia nałożenia kary administracyjnej przerywa ogłoszenie upadłości strony.

§ 2. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia o zakończeniu lub umorzeniu postępowania upadłościowego.

§ 3. Jeżeli ogłoszenie upadłości, o którym mowa w § 1, nastąpiło przed rozpoczęciem biegu terminu przedawnienia, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia o zakończeniu lub umorzeniu postępowania upadłościowego.

§ 4. Bieg terminu przedawnienia nałożenia kary administracyjnej nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu z dniem:

- 1) wniesienia środka zaskarżenia odpowiednio do sądu administracyjnego albo sądu powszechnego albo wniesienia skargi kasacyjnej od prawomocnego orzeczenia w przedmiocie kary administracyjnej;
- 2) wniesienia żądania ustalenia przez sąd powszechny istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa;

- 3) doręczenia zarządzenia zabezpieczenia w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jeżeli przepisy odrębne przewidują możliwość zarządzenia zabezpieczenia.

§ 5. Termin przedawnienia rozpoczyna się, a po zawieszeniu biegnie dalej, od dnia następującego po dniu:

- 1) uprawomocnienia się orzeczenia sądu administracyjnego albo sądu powszechnego właściwego do rozpoznania odwołania od decyzji dotyczącej nałożenia kary administracyjnej albo oddalenia skargi kasacyjnej lub uchylecia przez Sąd Najwyższy zaskarżonego wyroku i orzeczenia co do istoty sprawy;
- 2) uprawomocnienia się orzeczenia lub ogłoszenia prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego w sprawie ustalenia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa;
- 3) zakończenia postępowania zabezpieczającego w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 189h. § 1. Zaległą administracyjną karą pieniężną jest kara niezapłacona w terminie.

§ 2. Od zaległej administracyjnej kary pieniężnej nalicza się odsetki za zwłokę, jak dla zaległości podatkowej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Art. 189i. § 1. Bieg terminu przedawnienia egzekucji kary administracyjnej przerywa ogłoszenie upadłości strony.

§ 2. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia o zakończeniu lub umorzeniu postępowania upadłościowego.

§ 3. Bieg terminu przedawnienia egzekucji kary administracyjnej nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega przerwaniu z dniem:

- 1) zastosowania środka egzekucyjnego, o którym zobowiązany został zawiadomiony;
- 2) doręczenia zarządzenia zabezpieczenia w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

§ 4. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się, a po przerwaniu biegnie na nowo od dnia następującego po dniu, w którym:

- 1) zastosowano środek egzekucyjny, o którym zobowiązany został zawiadomiony;
- 2) doręczono zarządzenie zabezpieczenia w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 189j. § 1. Organ administracji publicznej na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem społecznym lub ważnym interesem strony, może udzielić ulg w wykonaniu kary administracyjnej, poprzez:

- 1) odroczenie terminu wykonania kary lub rozłożenie jej na raty;
- 2) odroczenie wykonania kary lub rozłożenie jej na raty;
- 3) umorzenie kary w całości lub w części;
- 4) umorzenie w całości lub w części odsetek za zwłokę.

§ 2. W przypadku umorzenia zaległej administracyjnej kary pieniężnej umorzeniu podlegają także odsetki za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległa administracyjna kara pieniężna.

§ 3. Organ administracji publicznej może udzielać stronie prowadzącej działalność gospodarczą ulg, określonych w § 1, które:

- 1) nie stanowią pomocy publicznej;
- 2) stanowią pomoc de minimis – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis;
- 3) stanowią pomoc publiczną:
  - a) udzielaną w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia,
  - b) udzielaną w celu zapobieżenia lub likwidacji poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym,
  - c) udzielaną w celu wsparcia krajowych przedsiębiorców działających w ramach przedsięwzięcia gospodarczego podejmowanego w interesie europejskim,
  - d) udzielaną w celu promowania i wspierania kultury, dziedzictwa narodowego, nauki i oświaty,
  - e) będącą rekompensatą za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym powierzonych na podstawie odrębnych przepisów,
  - f) na szkolenia,
  - g) na zatrudnienie,
  - h) na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw,
  - i) na restrukturyzację,
  - j) na ochronę środowiska,
  - k) na prace badawczo-rozwojowe,

- l) regionalną,
- m) udzielaną na inne przeznaczenia określone na podstawie § 4 przez Radę Ministrów.

§ 4. Ulgi, o których mowa w § 1 pkt 3, w przypadku wymienionym w § 3 pkt 3 lit. a, mogą być udzielane jako pomoc indywidualna albo w ramach programów pomocowych określonych w odrębnych przepisach.

§ 5. Ulgi, o których mowa w § 1 pkt 3, w przypadkach wymienionych w § 3 pkt 3 lit. b-1 mogą być udzielane jako pomoc indywidualna zgodna z programami rządowymi lub samorządowymi albo udzielane w ramach programów pomocowych określonych w odrębnych przepisach.

§ 6. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzeń, inne niż określone w § 3 pkt 3 lit. a-1, przeznaczenia pomocy udzielanej w formie ulg w zapłacie administracyjnej kary pieniężnej, o których mowa w § 1 pkt 3, oraz szczegółowe warunki udzielania tych ulg dla określonych przez Radę Ministrów przeznaczeń wraz ze wskazaniem przypadków, w których ulgi udzielane są jako pomoc indywidualna, mając na uwadze dopuszczalność i warunki udzielania pomocy państwa określone w przepisach prawa Unii Europejskiej.”;

- 40) po dziale VIII dodaje się dział VIIIa w brzmieniu:

„DZIAŁ VIII A

Europejska współpraca administracyjna

Art. 260a. § 1. Jeżeli przepisy prawa europejskiego tak stanowią i na zasadach w przepisach tych określonych, organy administracji publicznej udzielają niezbędnej pomocy organom innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz organom administracji Unii Europejskiej, albo o taką pomoc do tych organów występują.

§ 2. Organ administracji publicznej udziela pomocy z urzędu lub na wniosek. Pomoc ta obejmuje w szczególności udostępnianie informacji o okolicznościach faktycznych i prawnych oraz wykonywanie czynności procesowych w ramach pomocy prawnej.

§ 3. Jeżeli przepisy prawa europejskiego nie stanowią inaczej, właściwość organów w przedmiocie udzielenia pomocy ustala się na podstawie przepisów kodeksu.

§ 4. O udzieleniu pomocy organ administracji publicznej udzielający pomocy zawiadomi podmiot, którego pomocy dotyczy, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Art. 260b. § 1. Wniosek o udzielenie pomocy podlega rozpatrzeniu, jeżeli zawiera wymagane uzasadnienie i został sporządzony w języku polskim.

§ 2. Jeżeli wniosek ma braki formalne, należy wezwać organ wnioskujący o ich uzupełnienie w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 3. Jeżeli wnioskodawca nie złoży w terminie, o którym mowa w ust. 2, brakujących dokumentów, lub brak jest podstaw prawnych do udzielenia pomocy, wniosek o udzielenie pomocy nie podlega rozpatrzeniu i jest zwracany wnioskodawcy.

§ 4. Rozpatrzenie wniosku powinno nastąpić w terminie wynikającym z prawa europejskiego, a jeżeli brak takiego terminu – bez zbędnej zwłoki.

Art. 260c. § 1. Jeżeli przepisy prawa europejskiego tak stanowią, organy administracji publicznej zwracają się o niezbędną pomoc do organów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz organów administracji Unii Europejskiej.

§ 2. Wniosek o udzielenie pomocy powinien zawierać uzasadnienie wraz z podaniem podstawy prawnej. Jeżeli wniosek jest kierowany do organów administracji Unii Europejskiej, powinien być sporządzony w języku polskim, a jeżeli kierowany jest do organów administracji innego kraju członkowskiego, powinien zostać przetłumaczony na jeden z języków urzędowych tego kraju.

Art. 260d. Informacje między organami administracji publicznej są przekazywane drogą elektroniczną.

Art. 260e. Zasady ponoszenia kosztów udzielenia pomocy regulują przepisy prawa europejskiego. W przypadku braku takich przepisów, każdy z organów ponosi koszty swojego działania we własnym zakresie.

Art. 260f. Przepisy niniejszego działu stosuje się także w odniesieniu do organów państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), jeżeli przepisy prawa europejskiego znajdują zastosowanie do tych państw.”;

41) w art. 263 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Do kosztów postępowania zalicza się koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron w przypadkach przewidzianych w art. 56, koszty spowodowane oględzinami na miejscu, koszty doręczenia stronom pism urzędowych, a także koszty mediacji.”;

42) po art. 263 dodaje się art. 263a w brzmieniu:

„Art. 263a. Do ustalenia kosztów mediacji stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 98¹ § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.²⁾).”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 599) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków określonych w art. 2, gdy wynikają one z decyzji lub postanowień właściwych organów, a także z zawartych przez te organy umów administracyjnych albo – w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego – bezpośrednio z przepisu prawa, chyba że przepis szczególnie zastrzega dla tych obowiązków tryb egzekucji sądowej.”;

2) w art. 5 w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w odniesieniu do obowiązków wynikających z decyzji lub postanowień organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego oraz umów administracyjnych zawartych przez te organy – właściwy do orzekania organ I instancji, z zastrzeżeniem pkt 4.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) art. 101 otrzymuje brzmienie:

„Art. 101. 1. Każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem podjętymi przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli w sprawie orzekał już sąd administracyjny i skargę oddalił.

3. Skargę na uchwałę lub zarządzenie, o których mowa w ust. 1, można wnieść do sądu administracyjnego w imieniu własnym lub reprezentując grupę mieszkańców gminy, którzy na to wyrażą pisemną zgodę.

4. W sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 94.”.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1161, 1296, 1585, 1626, 1741 i 1924 z 2015 r. poz. 2, 4, 218, 539, 978, 1062, 1137, 1199, 1311, 1418, 1419, 1505, 1527, 1567, 1587, 1595, 1634, 1635 i 1854 oraz z 2016 r. poz. 195 i 437.

Art. 4. W ustawie z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1659) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. W sprawach, o których mowa w art. 1 ust. 1, kolegia są organami właściwymi w szczególności do rozpatrywania odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia, żądań wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji lub umów administracyjnych oraz ponagleń.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814) art. 87 otrzymuje brzmienie:

„Art. 87. 1. Każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą podjętą przez organ powiatu w sprawie z zakresu administracji publicznej, może zaskarżyć uchwałę do sądu administracyjnego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli w sprawie orzekł już sąd administracyjny i skargę oddalił.

3. Skargę na uchwałę, o której mowa w ust. 1, można wnieść do sądu administracyjnego w imieniu własnym lub reprezentując grupę mieszkańców powiatu, którzy na to wyrażą pisemną zgodę.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486) art. 90 otrzymuje brzmienie:

„Art. 90. 1. Każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone przepisem aktu prawa miejscowego, wydanym w sprawie z zakresu administracji publicznej, może zaskarżyć przepis do sądu administracyjnego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli w sprawie orzekł już sąd administracyjny i skargę oddalił.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 § 2:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) umowy administracyjne;”;

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1101 i 1529, z 2014 r. poz. 183 i 543, z 2015 r. poz. 658, 1191, 1224, 1269 i 1311 oraz z 2016 r. poz. 394.

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) inne niż określone w pkt 1-3 akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa lub z umowy administracyjnej, z wyłączeniem aktów lub czynności podjętych w ramach postępowania administracyjnego określonego w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 i 868) oraz postępowań określonych w działach IV, V i VI ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, 1649, 1923 i 1932) oraz postępowań, do których mają zastosowanie przepisy powołanych ustaw;”;

2) w art. 16 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Sąd administracyjny orzeka w składzie jednego sędziego w przypadku, gdy w postępowaniu administracyjnym, którego dotyczy skarga, nie występowały strony o spornych interesach, chyba że ze względu na zawilość sprawy lub jej wagę przewodniczący wydziału orzeczniczego zarządzi jej rozpoznanie w składzie trzech sędziów.”;

3) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. § 1. Z zastrzeżeniem § 3, skargę można wnieść po wyczerpaniu środków zaskarżenia, jeżeli służyły one skarżącemu w postępowaniu przed organem właściwym w sprawie, chyba że skargę wnosi prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka.

§ 2. Przez wyczerpanie środków zaskarżenia należy rozumieć sytuację, w której stronie nie przysługuje żaden środek zaskarżenia, taki jak zażalenie, odwołanie lub ponaglenie, przewidziany w ustawie.

§ 3. Skargę na bezczynność ministra w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego lub samorządowego kolegium odwoławczego można wnieść bez uprzedniego wniesienia ponaglenia.”;

4) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Skargę wnosi się w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie.

§ 2. Skargę na akty lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 i 4a, można wnieść w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym skarżący dowiedział się lub mógł się dowiedzieć o wydaniu aktu lub podjęciu innej czynności. Sąd, po wniesieniu skargi,

może uznać, że uchybienie tego terminu nastąpiło bez winy skarżącego i rozpoznać skargę.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio do skarg na inne akty, jeżeli ustawa nie przewiduje środków zaskarżenia w sprawie będącej przedmiotem skargi i nie stanowi inaczej.

§ 4. Skargę na umowę administracyjną wnosi się w terminie trzydziestu dni od dnia powzięcia informacji o okoliczności stanowiącej podstawę do rozwiązania lub stwierdzenia nieważności umowy, nie później niż w terminie roku od dnia zawarcia umowy administracyjnej.

§ 5. Prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka mogą wnieść skargę w terminie sześciu miesięcy od dnia doręczenia stronie rozstrzygnięcia w sprawie indywidualnej, a w pozostałych przypadkach w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie aktu lub podjęcia innej czynności uzasadniającej wniesienie skargi. Termin ten nie ma zastosowania do wnoszenia skarg na akty prawa miejscowego organów jednostek samorządu terytorialnego i terenowych organów administracji rządowej.”;

5) w art. 54 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi. Skargę na umowę administracyjną wnosi się za pośrednictwem organu będącego stroną umowy.”;

6) w dziale III po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

„Rozdział 3a

Sprzeciw od decyzji

Art. 64a. Od decyzji, o której mowa w art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego skarga nie przysługuje, jednakże strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw (sprzeciw od decyzji).

Art. 64b § 1. Sprzeciw od decyzji powinien czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać wskazanie zaskarżonej decyzji, żądanie jej uchylenia oraz oznaczenie stron i organu.

§ 2. Do sprzeciwu od decyzji stosuje się odpowiednio przepisy o skardze, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

§ 3. W postępowaniu wszczętym sprzeciwem od decyzji przepisu art. 33 § 1 nie stosuje się.

Art. 64c. § 1. Sprzeciw od decyzji wnosi się w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia skarżącemu decyzji.

§ 2. Sprzeciw od decyzji wnosi się za pośrednictwem organu, którego decyzja jest przedmiotem sprzeciwu.

§ 3. Organ, o którym mowa w § 2, przekazuje sprzeciw sądowi wraz z kompletnymi i uporządkowanymi aktami sprawy w terminie siedmiu dni od dnia jej otrzymania

§ 4. Organ, o którym mowa w § 2, może w zakresie swojej właściwości uwzględnić sprzeciw od decyzji w całości w terminie siedmiu dni od dnia jego otrzymania.

§ 5. W razie niezastosowania się do obowiązków, o których mowa w § 3, sąd na wniosek skarżącego może orzec o wymierzeniu organowi grzywny w wysokości określonej w art. 154 § 6. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

§ 6. Jeżeli organ nie przekazał sądowi sprzeciwu do decyzji, mimo wymierzenia grzywny, sąd rozpoznaje sprawę na podstawie nadesłanego odpisu sprzeciwu od decyzji.

Art. 64d. § 1. Sąd rozpoznaje sprzeciw od decyzji w terminie trzydziestu dni od dnia wpływu sprzeciwu, na posiedzeniu niejawnym.

§ 2. Sąd rozpoznając sprzeciw od decyzji może przekazać sprawę do rozpoznania na rozprawie.”;

7) art. 116 otrzymuje brzmienie:

„Art. 116. § 1. Postępowanie mediacyjne prowadzi mediator uzgodniony przez strony.

§ 2. W przypadku postępowania mediacyjnego, o którym mowa w art. 115 § 2, jeżeli strony nie dokonały zgodnego wyboru osoby mediatora, sąd, kierując do mediacji, wyznacza mediatora mającego odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach danego rodzaju. Po skierowaniu do mediacji, przewodniczący wydziału niezwłocznie przekazuje mediatorowi dane kontaktowe stron a także ich pełnomocników, w szczególności numery telefonów i adresy poczty elektronicznej, o ile je posiada.

§ 3. Mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych i korzystająca w pełni z praw publicznych, w szczególności mediator wpisany

na listę stałych mediatorów lub do wykazu osób uprawnionych do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego, prowadzonych przez prezesa sądu okręgowego.”;

8) po art. 116 dodaje się art. 116a - 116 e w brzmieniu:

„Art. 116a. § 1. Mediator powinien zachować bezstronność przy prowadzeniu mediacji.

§ 2. Mediator niezwłocznie ujawnia stronom okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności.

Art. 116b. Mediator ma prawo do zapoznania się z aktami sprawy, chyba że strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyrazi zgody na zapoznanie się mediatora z aktami.

Art. 116c. § 1. Postępowanie mediacyjne nie jest jawne.

§ 2. Mediator, strony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji. Strony mogą zwolnić mediatora i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym z tego obowiązku.

§ 3. Bezskuteczne jest powoływanie się w toku postępowania przed sądem lub sądem polubownym na oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym. Nie dotyczy to ustaleń zawartych w protokole, o którym mowa w art. 116e.

Art. 116d. § 1. Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, chyba że wyraził zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia. Wynagrodzenie i zwrot wydatków obciążają strony.

§ 2. Do wynagrodzenia mediatora wyznaczonego przez sąd w przypadku mediacji ze skierowania sądu stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 98¹ § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 116e § 1. Z postępowania mediacyjnego sporządza się protokół.

§ 2. Protokół zawiera w szczególności:

- 1) czas i miejsce przeprowadzenia mediacji;
- 2) imię i nazwisko (nazwę) skarżącego, oznaczenie organu a także ich adresy;
- 3) imię i nazwisko oraz adres mediatora;

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1161, 1296, 1585, 1626, 1741 i 1924 z 2015 r. poz. 2, 4, 218, 539, 978, 1062, 1137, 1199, 1311, 1418, 1419, 1505, 1527, 1567, 1587, 1595, 1634, 1635 i 1854 oraz z 2016 r. poz. 195 i 437.

4) dokonane przez strony ustalenia co do sposobu załatwienia sprawy;

5) podpis mediatora oraz skarżącego i organu.

§ 3. Mediator niezwłocznie doręcza odpis protokołu stronom oraz sądowi przed którym toczy się postępowanie.”;

9) w art. 119 dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) decyzja została wydana w postępowaniu uproszczonym, o którym mowa w dziale II w rozdziale 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego;

6) przedmiotem skargi jest pisemna interpretacja przepisów prawa podatkowego wydawana w indywidualnej sprawie.”;

10) art. 120 otrzymuje brzmienie:

„Art. 120. W trybie uproszczonym sąd rozpoznaje sprawy na posiedzeniu niejawnym w składzie trzech sędziów. Art. 16 § 1a stosuje się odpowiednio.”;

11) po art. 145a dodaje się art.145b w brzmieniu:

„Art. 145b. Sąd uwzględniając skargę na umowę administracyjną:

1) rozwiązuje umowę administracyjną w całości albo w części, jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 145 § 1 pkt 1;

2) stwierdza nieważność umowy administracyjnej w całości albo w części, jeżeli zachodzą przyczyny określone w art. 156 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego lub w innych przepisach;

3) stwierdza zawarcie umowy administracyjnej z naruszeniem prawa, jeżeli zachodzą przyczyny określone w art. 156 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego lub w innych przepisach.”;

12) art. 146 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W sprawach, o których mowa w § 1, sąd może w wyroku uznać uprawnienie lub obowiązek wynikające z przepisów prawa albo umowy administracyjnej.”;

13) po art. 151 dodaje się art. 151a w brzmieniu:

„Art. 150a. § 1. Sąd uwzględniając sprzeciw od decyzji, o którym mowa w art. 64a, uchyla decyzję w całości, jeżeli stwierdzi naruszenie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. Sąd może ponadto orzec z urzędu albo na wniosek strony o wymierzeniu organowi grzywny w wysokości określonej w art. 154 § 6.

§ 2. W razie nieuwzględnienia sprzeciwu od decyzji, sąd oddala sprzeciw.

§ 3. Od wyroków, o których mowa w § 1 i 2 nie przysługuje środek odwoławczy, z tym że od zawartego w wyroku postanowienia w przedmiocie grzywny przysługuje zażalenie.”;

14) art. 230 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Pismami, o których mowa w § 1, są skarga, sprzeciw od decyzji, skarga kasacyjna, zażalenie oraz skarga o wznowienie postępowania.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.⁵⁾) w art. 67 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do spraw dotyczących kar administracyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. ”.

Art. 9. 1. W terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy ministrowie kierujący działami administracji rządowej dokonają, w zakresie swojej właściwości, przeglądu aktów prawnych regulujących postępowania administracyjne w zakresie dwuinstancyjności postępowań i opracują projekty aktów prawnych w zakresie wdrożenia przepisów szczególnych, o których mowa w art. 1 pkt 27.

2. Ministrowie, o których mowa w ust. 1, przedłożą ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w terminie, o którym mowa w ust. 1, zestawienia wraz z uzasadnieniem, obejmujące postępowania administracyjne, w których:

- 1) zachodzi konieczność zachowania dwuinstancyjności postępowań;
- 2) zasadna jest rezygnacja z dwuinstancyjności postępowań.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, przedłoży Radzie Ministrów, w terminie 6 miesięcy od wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 2, zbiorczy raport dotyczący dwuinstancyjności postępowań administracyjnych.

Art. 10. Przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 16 niniejszej ustawy stosuje się również do postępowań wszczętych przed dniem jej wejścia w życie. W pozostałym zakresie do postępowań administracyjnych wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ostateczną decyzją lub

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890 i 2150 oraz z 2016 r. poz. 195.

postanowieniem stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

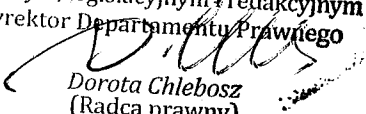
Art. 11. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 do postępowań przed sądami administracyjnymi, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 7, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Przepisy ustawy, o której mowa w art. 7, w brzmieniu nadanym przez art. 7 pkt 4 niniejszej ustawy oraz przepisy, o których mowa w art. 3 oraz w art. 5 i 6 niniejszej ustawy stosuje się do aktów i czynności organów administracji publicznej dokonanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Przepisy ustawy, o której mowa w art. 7, w brzmieniu nadanym przez art. 7 pkt 7 i 8 niniejszej ustawy stosuje się również do postępowań przed sądami administracyjnymi wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, chyba że postępowanie mediacyjne zostało wszczęte na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2017 r.

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Dyrektor Departamentu Prawnego

Dorota Chlebosz
(Radca prawny)

4.04.16